

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 26 – 27 listopada 2012 r. na kierunku „wychowanie fizyczne”
prowadzonym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim
realizowanym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Wychowania
Fizycznego i Sportu Wyższej Szkoły Sportowej im. Kazimierza Górskiego w Łodzi.**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Jolanta Żyśko – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Ewa Ziółkowska - Łajp – ekspert PKA,
- prof. dr hab. Janusz Iskra – ekspert PKA, członek PKA
- mgr Edyta Lasota - Bełżek – ekspert PKA
- Agata Kroczyńska – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w Załączniku nr 3)

Przesłanką przeprowadzenia wizytacji w Wyższej Szkole Sportowej im. Kazimierza Górskiego w Łodzi na kierunku „wychowanie fizyczne” jest własna inicjatywa Polskiej Komisji Akredytacyjnej a wynika ona z informacji o pierwszych absolwentach na powyższym kierunku studiów. Wizytacja ta jest przeprowadzana po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny przesłanego do PKA wraz z załącznikami, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonej hospitacji zajęć, losowo wybranych prac dyplomowych w postaci prezentacji multimedialnych, spotkań z nauczycielami akademickimi i studentami ocenianego kierunku studiów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, a także wizytacji bazy dydaktycznej, w której prowadzone są zajęcia.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę^{2*}.

W ramach Wydziału Wychowania Fizycznego, który jest jedyną podstawową jednostką organizacyjną Uczelni prowadzone jest kształcenie tylko na jednym (ocenianym)

* Numeracja punktów odpowiada numerom *kryteriów głównych* a podpunktów – numerom *kryteriów szczegółowych* określonym w Części I Załącznika do statutu PKA pt. Kryteria oceny programowej

kierunku studiów - „wychowanie fizyczne”. Jest to jedyna uczelnia kształcąca na takim kierunku w Łodzi.

Kształcenie nauczycieli wychowania fizycznego prowadzone jest co prawda przez kilka uczelni, w tym: Wydział Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego, ale dzieje się to w ramach kierunku pedagogika na specjalności wychowanie fizyczne i zdrowotne. Są więc to studia pedagogiczne. Podobne studia prowadzi Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna. Oceniana Wyższa Szkoła Sportowa (WSS) przyjęła zupełnie inny kierunek działania związany z kształceniem profilowanym w kierunku sportowym. Koncepcja kształcenia wyraźnie nachyla się w kierunku przygotowania kadr dla szeroko rozumianego sportu. WSS bardzo mocno współpracuje ze Szkołą Mistrzostwa Sportowego im. Kazimierza Górskiego w Łodzi, m.in.: korzysta z jej obiektów sportowych, prowadzi nabór wśród jej absolwentów, wykorzystuje trenerów zatrudnionych w szkole do prowadzenia zajęć na Uczelni. Baza sportowa jest silnym atutem Uczelni i stanowi o przewadze konkurencyjnej nad innymi uczelniami kształcącymi na konkurencyjnych kierunkach w Łodzi.

Cele strategiczne Uczelni zostały przyjęte w czterech obszarach strategicznych:

- dydaktyka, wśród których uczelnia wymienia:
 - *tworzenie i aktualizowanie oferty kursów dokształcających dla nauczycieli, trenerów i instruktorów,*
 - *w programach nauczania wprowadzenie przedmiotów do wyboru, umożliwiających uzyskanie certyfikatów z różnych dziedzin, np. przewodników wycieczek, masaż sportowy, odnowa biologiczna, dieta sportowa,*
 - *powołanie studiów magisterskich z wychowania fizycznego oraz specjalności np.: turystyka, rekreacja, fizjoterapia, menager sportu,*
 - *powołanie podyplomowych studiów menagera sportu.”*
- badania naukowe:
 - *„podjęcie próby budowania zespołów międzyuczelnianych (AWF) do realizacji interdyscyplinarnych projektów badawczych*
 - *podjęcie próby pozyskania środków zewnętrznych na realizację konkretnych projektów naukowych,”*
- funkcjonowanie uczelni:
 - *„doprowadzenie do równowagi finansowej WSS poprzez ograniczenie wydatków, oraz skuteczne poszukiwanie i pozyskiwanie dodatkowych źródeł przychodów,*
 - *utrzymanie na zbliżonym poziomie promowanie szkoły w makroregionie i w kraju,*
 - *przydzielenie Dziekanowi prawo do samodzielnego reprezentowania Uczelni w wybranych obszarach, i przy podejmowaniu określonych decyzji,”*
- stosunki z otoczeniem:
 - *„utrzymanie, a nawet pogłębienie współpracy z AWFIS w Gdańsku w dziedzinie kształcenia studentów, oraz w dziedzinie badań naukowych,*
 - *podjęcie próby nawet ograniczonej współpracy z Uniwersytetem Łódzkim i Uniwersytetem Medycznym,*
 - *kontynuowanie i poszerzenie dobrej współpracy z lokalnymi Urzędami i Komisjami Sportowymi, Okręgowymi i Krajowymi Związkami Sportowymi, dziennikarzami i redaktorami sportowymi prasy, radia i telewizji.”*

Cele strategiczne wskazane powyżej określone są dość szeroko. Na tak szeroka ofertę dydaktyczną nie może sobie pozwolić wiele specjalistycznych uczelni kształcących na kierunkach związanych z wychowaniem fizycznym, sportem oraz turystyką i rekreacją.

Powyższa strategia w całości oraz jej cele szczegółowe bardzo wyraźnie wskazują jednak na sportowy profil funkcjonowania WSS. Należałoby się więc zastanowić, czy ten profil nie powinien być odzwierciedlony zarówno w kierunku, jak i profilu kształcenia. Bardziej uzasadnione, zdaniem zespołu oceniającego, byłoby kształcenie na kierunku, sport a nie wychowanie fizyczne.

W załączniku nr 2 do Uchwały WSS nr 3/2012 dnia 22.09.2012 r Uczelnia określiła profil kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne jako ogólnoakademicki, co przy bardzo praktycznym nastawieniu Uczelni może także budzić duże wątpliwości.

Szeroka oferta kształcenia uwzględniona w strategii uczelni nie jest jeszcze realizowana w praktyce. Aktualna oferta kształcenia nie jest różnorodna. Szkoła rozpoczęła kształcenie cztery lata temu i prowadzi je jedynie na jednym kierunku: wychowanie fizyczne. Wybór możliwy jest jedynie w ramach przedmiotów, ale i ten jest mocno ograniczony. Możliwy jest jedynie wybór dwóch specjalizacji: z zakresu piłki siatkowej i piłki nożnej.

Z przepisów Rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów wynika, że program studiów powinien umożliwić studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS (par. 5 ust. 2). Specjalizacja ma w programie kształcenia WSS 14 punktów ECTS, co stanowi jedynie 7,8% wszystkich punktów ECTS, a zatem program kształcenia nie spełnia tego wymogu rozporządzenia. W planach WSS jest rozszerzenie oferty kształcenia w ramach studiów podyplomowych i kursów specjalistycznych.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych na ustalanie koncepcji kształcenia odbywa się poprzez Komisję ds. Jakości Kształcenia, której przewodniczy Rektor. Udział studentów i pracowników Uczelni (szczególnie wchodzących w skład minimum kadrowego dla programu kształcenia) jest mocno ograniczony i należałoby go zwiększyć.

Uczelnia prowadzi dość szeroką współpracę ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. W najbliższym otoczeniu Uczelni znajduje się: Szkoła Mistrzostwa Sportowego im. Kazimierza Górskiego w Łodzi – gimnazjum oraz liceum oraz Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące - Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Siatkówe Plażowej Polskiego Związku Piłki Siatkowej, z którymi Uczelnia funkcjonuje na tych samych obiektach. Dyrektorem wszystkich podmiotów i Rektorem Uczelni jest ta sama osoba.

Ponadto Uczelnia współpracuje z:

- kilkoma polskimi związkami sportowymi, (w tym z: PZPN, PZPS, PZŻ),
- okręgowymi związkami sportowymi (Łódzkim Związkiem Piłki Nożnej, Łódzkim Związkiem Piłki Siatkowej, Łódzkim Związkiem Hokeja, Łódzkim Związkiem Tenisa, Łódzkim Związkiem Szachowym, Łódzkim Związkiem Brydża Sportowego),
- licznymi klubami sportowymi (Blachy Pruszyński Budowlani S.A. Łódź, Chojeński Klub Sportowy, ŁKS SSA, Widzew SSA, Klub Sportowy Metalowiec, Klub Sportowy Bełchatów, UKS SMS),
- szkołami i przedszkolami,
- władzami i strukturami samorządowymi.

Powyższa współpraca jest wyraźnie nastawiona na podmioty realizujące zadania w obszarze sportu. Podczas rozmów z przedstawicielami otoczenia Uczelni wyraźnie było widać

bardzo ścisły związek z Uczelnią, ale także brak ich wpływu na programy kształcenia i ofertę dydaktyczną. Ścisła, codzienna współpraca z tak licznymi podmiotami daje szerokie możliwości praktyczne wzbogacania programu kształcenia o różnego rodzaju praktyki, staże itp. Uczelnia współorganizuje szereg przedsięwzięć z tymi podmiotami np. Futbolandia – impreza organizowana dla łódzkich przedszkoli pod patronatem Uczelni i UKS SMS.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Znacząco – koncepcja kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne jest znacząco związana ze strategią rozwoju szkoły, choć wyraźnie widać jej sportowe nachylenie i praktyczny charakter, co nie znajduje odzwierciedlenia w profilu kształcenia**
- 2) Znacząco – uczelnia prowadzi bardzo liczną współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, ale ich wpływ na koncepcję kształcenia, w tym ustalanie celów i efektów kształcenia, nie jest usystematyzowany i zoperacjonalizowany, podobnie udział interesariuszy wewnętrznych jest słaby.**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Z przedstawionego w raporcie samooceny opisu założonych celów i efektów kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne wynika, że nadrzędnym zadaniem Uczelni jest przygotowanie kompetentnego nauczyciela wychowania fizycznego do pracy w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz trenera w klubach sportowych, instruktora w organizacjach sportu masowego, kreatora wielu sfer kultury fizycznej, w tym kreatora współczesnych form rekreacji indywidualnej i rodzinnej. W zakładanych celach kształcenia absolwent tej Uczelni ma także posiadać kwalifikacje do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjnej, trenera II klasy w wybranej dyscyplinie sportu oraz kwalifikacje do zarządzania obiektami sportowymi i nabyć umiejętności trenera personalnego. Osiągnięcie zamierzonych celów upatrują Władze Uczelni poprzez właściwą organizację procesu kształcenia i wyposażenie studenta w szerokie spektrum wiedzy o człowieku i specjalistyczny warsztat zawodowy. Uzyskanie wysokich kompetencji zawodowych, jak podają Autorzy raportu samooceny, wynika z „połączenia wiedzy biologicznej, społecznej i nauk o kulturze fizycznej oraz umiejętności definiowania ich wzajemnych relacji warunkujących proces edukacji.” Dla zapewnienia wysokich umiejętności zawodowych w zakładanym modelu przewiduje się wyposażenie absolwenta w umiejętność metodycznego stosowania zasad oddziaływania na kształtowanie morfofunkcjonalnych właściwości ludzkiego organizmu z uwzględnieniem kształtowania osobowościowych postaw społecznych, zwłaszcza postaw prozdrowotnych.

Tak szeroko określone cele odnoszące się zarówno do kształcenia nauczycieli wychowania fizycznego, specjalistów w zakresie gimnastyki korekcyjnej oraz turystyki i rekreacji jak również trenera i menedżera sportu, według zespołu oceniającego, nie znajduje w pełni potwierdzenia w kierunkowych i przedmiotowych efektach kształcenia. Oceniana jednostka przeniosła do swojego planu studiów i programu kształcenia proponowane standardami kształcenia treści dla kierunku wychowanie fizyczne i realizowała je przez trzy kolejne lata studiów począwszy od roku akademickiego 2009/2010. W roku akademickim

2012/2013 przygotowała i wdraża założenia Procesu Bolońskiego oraz przygotowała zmodyfikowany program zgodnie z Europejskimi i Krajowymi Ramami Kwalifikacji, który został przedstawiony na posiedzeniu Senatu Uczelni, i opublikowany jako załącznik nr 2 do Uchwały WSS nr 3/2012 dnia 22.09.2012 r. Uczelnia określiła profil kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne jako ogólnoakademicki, a obszar w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.

Uczelnia realizuje obszarowe efekty kształcenia dla obszaru nauk medycznych, o zdrowiu i o kulturze fizycznej określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, poprzez zdefiniowane przez siebie 54 kierunkowe efekty kształcenia (W-23, U – 21 oraz K-10). Analizując zgodność kierunkowych efektów kształcenia określonych przez Uczelnię z efektami obszarowymi, można stwierdzić pewne braki w efektach kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

W zakresie wiedzy brak jest trzech efektów obszarowych: W1_09 – „zna miejsce dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów w ramach organizacji systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym”, M1_W11 – „zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego” oraz M1_W12 - zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.” Uczelnia, według Zespołu oceniającego, błędnie deklaruje wypełnianie tych efektów. Pierwszy według Uczelni realizowany jest w dwóch efektach kierunkowych zdefiniowanych autorów programu jako K_W10 – „posiada wiedzę w zakresie edukacji zdrowotnej oraz roli nauczyciela wychowania fizycznego jako promotora zdrowia” oraz w K_W13 – „zna uwarunkowania historyczne rozwoju sportu i wychowania fizycznego (kultury fizycznej) w różnych epokach na terenie Polski i Europy. Rozumie przyczyny rozwoju nowożytnego ruchu olimpijskiego.” Drugi i trzeci zaś realizowany jest poprzez K_W15: „zna stan systemu oświaty w Polsce w świetle aktów normatywnych. Rozumie zasady zarządzania instytucjami oświatowymi i sportowymi, zadania administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego w zakresie właściwego funkcjonowania systemu. Zna unormowania prawne odnoszące się do zawodu nauczyciela i instruktora oraz podstawowy zakres praw i obowiązków pracodawcy i pracownika.”

W zakresie umiejętności brak jest dwóch efektów obszarowych: M1_U06 - „potrafi korzystać z technik informacyjnych w celu pozyskiwania i przechowywania danych”, M1_U14 - „ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.” Pierwszy efekt jest według Uczelni wypełniany aż przez cztery efekty kierunkowe, ale żaden z nich nie odnosi się bezpośrednio do umiejętności w zakresie technik informacyjnych, drugi zaś nie jest określony w efektach kierunkowych, choć Uczelnia prowadzi kształcenie językowe w zakresie jednego języka obcego, którym jest język angielski i według sylabusu przedmiotu jest ono prowadzone na poziomie B1 – co jest niezgodne z efektami określonymi dla obszaru w rozporządzeniu.

W zakresie kompetencji społecznych wątpliwości budzi realizacja efektu M1_K2 – „jest świadoma własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów”, mimo że Uczelnia definiuje realizację tego efektu obszarowego w czterech efektach kierunkowych.

Wymogi prawne w zakresie kształcenia instruktorów sportu określone w rozporządzeniu MSiT z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w sporcie zostały spełnione w programie kształcenia.

Wymogi prawne kształcenia nauczycieli określone w rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zasadniczo zostały spełnione, choć Uczelnia ogranicza się do przedstawienia jedynie ogólnych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, nie pokazując spełnienia efektów szczegółowych zdefiniowanych w standardach nauczycieli. Analizując inne wymogi określone w rozporządzeniu można stwierdzić, iż moduł 3 (przygotowanie w zakresie dydaktycznym) nie jest realizowany po module 2 (przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym). Zaleca się także bardziej czytelne określenie zawartości modułów z rozporządzenia oraz realizacji efektów szczegółowych z rozporządzenia w programie kształcenia.

Zawarte w kartach przedmiotów opisy szczegółowych efektów kształcenia stanowią dość spójną całość, stwarzając możliwości osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia. Efekty kształcenia wyrażane są poprzez określenie zakresu wiedzy jaką powinien zdobyć absolwent w grupach przedmiotów podstawowych i kierunkowych, co najczęściej mieści się w takich sformułowaniach jak: posiada wiedzę w zakresie budowy układu kostnego (anatomia), ma podstawową wiedzę o mechanizmach zachowań (socjologia), zna etapy rozwoju ontogenetycznego (antropologia), zna podstawowe procesy fizjologiczne organizmu człowieka (fizjologia), zna zasady bezpieczeństwa organizowania i prowadzenia zajęć na wodzie z dziećmi i młodzieżą (pływanie). Poprawnie także formułowano umiejętności np.: umie pokazać techniki, umie przewidywać niebezpieczeństwa i zagrożenia w wodzie (pływanie) potrafi interpretować wysiłkowe czynności organizmu (fizjologia), potrafi wykorzystać metody i techniki pomiarowe do oceny rozwoju fizycznego (antropologia).

Można mieć jednak wątpliwości czy program kształcenia pozwoli uzyskać deklarowane cele w zakresie umiejętności przydatnych na rynku pracy. Na przykład nie wprowadzono do niego przedmiotu, który stwarzałby według przyjętych przez Uczelnię założeń podstawy przygotowania absolwenta w zakresie rekreacji fizycznej indywidualnej i rodzinnej, a takie kompetencje w świetle założonych celów kształcenia które powinien posiadać absolwent WSS. Brak jest także przedmiotu zapewniającego opanowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do zarządzania obiektami sportowymi, czy też pełnienia funkcji kierowniczych, o których czytamy w celach.

Przedstawiony program jest mało oryginalny a przez to niekonkurencyjny w stosunku do innych uczelni prowadzących kształcenie na kierunku wychowanie fizyczne. W związku z tym na wymagającym rynku pracy absolwent WSS może mieć określone trudności z uzyskaniem zatrudnienia. Przekonanie, że absolwent jest przygotowany do zajmowania stanowisk kierowniczych po wysłuchaniu 15 godz. wykładów z przedmiotu zarządzanie i marketing jest daleko posuniętym optymizmem Władz Uczelni.

Wyraźnym niedopatrzeniem Uczelni jest brak opracowanych sylabusów dla wszystkich rodzajów studenckich praktyk. Fakt ten uniemożliwia ocenę spójności programu praktyk z celami i efektami kształcenia. Praktyki zawodowe są przecież integralną składową procesu kształcenia, a liczba godzin przeznaczonych na ich realizację jest wliczana do wymiaru godzin na kierunku wychowanie fizyczne. Informacje dotyczące zadań praktyk studenckich zawarte w raporcie samooceny przygotowanym dla Komisji oceniającej powinny być zamieszczone w sylabusach i udostępnione studentom.

Opis założonych kierunkowych efektów kształcenia jest dostępny na stronie internetowej uczelni a wersja drukowana jest dostępna w dziekanacie. Podobnie sylabusy i karty przedmiotów dostępne są dla studentów jednak brak jest kart 9 przedmiotów: etyka wychowaniu fizycznym i sporcie, biomechanika, historia kultury fizycznej, organizacja i prawo w oświacie, emisja głosu, zarządzanie i marketing, przygotowanie do egzaminu dyplomowego, praktyki studenckie oraz BHP. Poszczególni prowadzący zapoznają studentów z efektami kształcenia oraz sposobami ich weryfikacji na początku zajęć z danego przedmiotu.

Efekty kształcenia na ocenianym kierunku zostały dobrze opisane w sylwetce absolwenta. Komisja nie wnosi zastrzeżeń do sposobu weryfikowania założonych efektów kształcenia. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały w ujednoliconej strukturze kart przedmiotów obowiązujących w roku akademickim 2012/2013.

Efekty kształcenia przedstawione w sylabusach (obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013) są klarowne. Podczas spotkania ze studentami zweryfikowano, że znakomita większość studentów nie jest zainteresowana tym czym są efekty kształcenia. Podczas spotkania studenci wyrazili też przekonanie, że z pewnością można je znaleźć w internecie na platformie e-learningowej.

Ocena Komisji w sprawie systemu weryfikacji efektów kształcenia sprowadza się do stwierdzenia, że na obecnym etapie w Uczelni dokonano dostosowania planów i programów studiów do wykazu efektów kształcenia na kierunku wychowania fizyczne - studia I stopnia zatwierdzonych przez Senat Uczelni. Znajduje to wyraz w opisanu przez nauczycieli akademickich prowadzonych przedmiotów poprzez wskazanie zakresu niezbędnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie powinien posiadać absolwent tego kierunku. Nie budzi także większych zastrzeżeń sposób ich weryfikacji, który w większości został przejrzyście opracowany.

W WSS im. Kazimierza Górskiego w Łodzi wymagania związane z zaliczaniem poszczególnych przedmiotów określone zostały w sposób ogólny w sylabusach przedmiotów. Ponadto na początku zajęć z danego przedmiotu studenci informowani są przez prowadzących o formie egzaminu, jego zakresie a także o materiałach źródłowych oraz podręcznikach niezbędnych do przygotowania się do egzaminu. W zasadzie sposób weryfikacji efektów kształcenia dostosowany jest do specyfiki przedmiotu. W praktyce dominuje ocenianie efektów kształcenia na podstawie rozbudowanego, złożonego, wielopytaniowego, pisemnego sprawdzianu (testu) wiedzy, a w przypadku ćwiczeń także obecności i aktywności na zajęciach, odbierania zaliczeń częściowych (kolokwiów) oraz przygotowywanych prac kontrolnych (np. konspektów lekcji wychowania fizycznego). Komisja zapoznała się z przykładowymi pytaniami egzaminacyjnymi z przedmiotów biochemia, anatomia i antropologia, wykorzystujących różne formy pytań, zgodne z zakresem przedmiotów (załącznik nr 4). Zapoznała się także z pracami zaliczeniowymi i konspektami lekcji wychowania fizycznego dla uczniów klas IV. W opinii studentów, stosowany system weryfikacji efektów kształcenia jest prawidłowy. W zależności od przedmiotu, zaliczenia przyjmują formę ustną (w tym prezentację multimedialną) bądź pisemną. Zaliczenia prowadzone w formie pisemnej przybierają różną postać, począwszy od testów wyboru, przez dłuższą wypowiedź pisemną.

W toku realizacji 3-letnich, 6-semestralnych studiów weryfikacja efektów kształcenia odbywa się poprzez ocenę wiedzy z 24 przedmiotów z grupy podstawowych, kierunkowych i do wyboru (specjalizacje trenerskie) kończących się egzaminem, w odniesieniu do 10 przedmiotów stosuje się zaliczenie z oceną i wpisem do indeksu oraz karty okresowych osiągnięć studenta. Jedynie odbycie obowiązkowych, 4-godzinnych zajęć instruktażu z przedmiotu *BHP* kończy się zaliczeniem bez oceny

Zasady zaliczania przedmiotów w terminie poprawkowym i komisyjnie określa regulamin studiów, przy czym student ma prawo do jednego egzaminu poprawkowego z danego przedmiotu (Regulamin Studiów Wyższej Szkoły Sportowej im. Kazimierza Górskiego. Przepisy ogólne. Zaliczenie semestru/roku studiów § 18., pkt. 18).

Odbywane przez studentów praktyki pedagogiczne stwarzają nauczycielom akademickim podstawę do weryfikacji wiedzy teoretycznej w działaniach bezpośrednio związanych z przyszłą pracą zawodową absolwenta. Weryfikacja następuje poprzez ocenę prowadzonych przez studenta dzienników odbywanej praktyki pedagogicznej w szkole podstawowej, gimnazjum i w toku praktyki specjalizacyjnej. Od roku akademickiego 2013/2014 ocenie podlegać będzie praktyka z ćwiczeń kompensacyjno-korekcyjnych realizowana w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Dokumentację zajęć, w tym prace kontrolne i egzaminacyjne znajdują się w zasadzie w większości w posiadaniu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. W Uczelni nie wprowadzono jednolitego systemu dokumentowania osiągnięć etapowych w ramach poszczególnych przedmiotów, poza dokumentacją toku studiów wymaganą przepisami.

Kończącą formą weryfikowania zamierzonych efektów kształcenia jest dyplomowanie, które przebiega według procedur ustalonych regulaminem studiów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest: 1/uzyskanie wpisu do indeksu pozytywnych ocen z wszystkich objętych planem studiów przedmiotów oraz 2/praktyk studenckich i 3/pisemna akceptacja prezentacji dyplomowej dokonana przez opiekuna kierującego prezentacją, którym może być nauczyciel akademicki zatrudniony w WSS co najmniej ze stopniem doktora. Prezentacja przygotowana jest na płycie CD oraz w formie wydruku komputerowego. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Podstawą oceny egzaminu dyplomowego jest przedstawienie przygotowanej prezentacji oraz udzielenie odpowiedzi na trzy pytania (taką liczbę pytań stwierdzono w protokołach egzaminu dyplomowego). W roku akademickim 2011/2012 opiekunem wszystkich studentów przygotowujących prezentację dyplomową był jeden nauczyciel akademicki ze stopniem doktora habilitowanego zatrudniony w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy, co zdecydowanie, zdaniem zespołu oceniającego utrudnia kontakt ze studentami. **Mimo dużej liczby godzin Komisja odnosi wrażenie, że udział kierującego prezentacją jest niewielki i sprowadza się jedynie do jej pisemnej akceptacji. Komisja sugeruje stworzenie studentom możliwości wyboru opiekuna prezentacji. Tematyka prezentacji dyplomowych mieści się w obszarze nauk o kulturze fizycznej jednak w większości prezentacje mają charakter teoretyczny mimo istniejącego Laboratorium Wysiłku Fizycznego stwarzającego możliwość zbierania i opracowania wyników badań empirycznych. Struktura ocenianych prezentacji jest mało przejrzysta. Komisję niepokoi niski poziom czytelności przedmiotowego studentów, o czym świadczy mała liczba cytowanego w prezentacjach piśmiennictwa. Z analizy protokołów egzaminacyjnych wynika, że funkcje opiekuna prac powierzano jednemu nauczycielowi akademickiemu. Zespół oceniający zwraca uwagę, że w pracach komisji odbierającej egzamin dyplomowy każdorazowo powinien uczestniczyć opiekun/kierujący prezentacją (promotor), mimo że regulamin studiów przewiduje odstępstwo w tym zakresie.**

W ocenianej jednostce prowadzi się w semestrze 5 i 6 przedmiot *przygotowanie do egzaminu dyplomowego*. Z Regulaminu studiów wynika, że zapewniona jest możliwość swobodnego wyboru tematu prezentacji. Prezentacja nie podlega recenzji promotora i recenzenta przed jej przedstawieniem na egzaminie dyplomowym. Ocena z egzaminu dyplomowego/licencjackiego, ocena z prezentacji dyplomowej/licencjackiej oraz średnia arytmetyczna końcowych ocen egzaminów i zaliczeń stanowią podstawę ustalenia ostatecznego wyniku studiów, w sześciostopniowej skali: dostateczny, dostateczny plus, dobry, dobry plus, bardzo dobry. Ocena na dyplomie ukończenia studiów może być podwyższona przez komisję egzaminacyjną o pół stopnia, jeżeli student nie powtarzał semestru w czasie studiów oraz wyróżniał się w zakresie poziomu kształcenia lub szczególnie dobrymi wynikami w sporcie. Komisja uznaje za mocno ułomne stosowane w WSS im.Kazimierza Górskiego zasady dyplomowania prowadzone w oparciu o prezentację dyplomową i wnosi krytyczne uwagi w odniesieniu do przyjętej przez Uczelnię formy pracy dyplomowej. Kolejnym poważnym uchybieniem jest też brak dwóch pisemnie przygotowanych recenzji: promotora i recenzenta, przy czym nie ma w Uczelni zwyczaju powoływania recenzenta.

W toku oceny efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów analizie poddano: **Protokoły egzaminacyjne**, które zawierają: nazwę przedmiotu, którego dotyczy zaliczenie lub egzamin, imię (imiona) i nazwisko studenta, numer albumu, uzyskaną ocenę, datę i podpis osoby zaliczającej lub przeprowadzającej egzamin, zgodnie z § 11 pkt 1. ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188). Stosowana skala ocen jest zgodna z Regulaminem Studiów.

Karty okresowych osiągnięć studentów zawierające: imię (imiona) i nazwisko studenta, numer albumu, imię i nazwisko oraz tytuł naukowy, stopień naukowy lub tytuł zawodowy prowadzącego zajęcia (zaliczającego lub przeprowadzającego egzamin), nazwy przedmiotów, które student zaliczył w okresie zaliczeniowym, określenie formy zaliczenia, uzyskaną ocenę, liczbę uzyskanych punktów ECTS, datę i podpis osoby egzaminującej i zaliczającej poszczególne przedmioty lub praktykę oraz datę i podpis kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni dokonującego wpisu na kolejny rok (semestr).

Protokół egzaminu dyplomowego zawiera wszystkie elementy wskazane w powyżej wskazanym rozporządzeniu.

Dyplomy i suplementy, są zgodne z wymaganiami wskazanymi w § 12 ust. 2 oraz § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia.

Z analizy prac egzaminacyjnych, zaliczeń cząstkowych, ocen egzaminu dyplomowego, sylabusów poszczególnych przedmiotów oraz poszczególnych zapisów regulaminu studiów wynika, że Uczelnia dokłada wszelkich starań zapewniających jasność, przejrzystość i obiektywizm oceny efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Standaryzacji poddane zostały także wymagania egzaminu licencjackiego, co wyraża się między innymi ustalaniem przez Senat WSS zakresu pytań egzaminacyjnych. Przyjęto także podstawę obliczania ostatecznego wyniku studiów (w jego zakres wchodzi średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z egzaminów i zaliczeń, ocena z prezentacji dyplomowej/licencjackiej, ocena z egzaminu dyplomowego) oraz wpisu do dyplomu ostatecznego wyniku studiów. Wprowadzony, w dużym stopniu jednolity system

standaryzacji wymagań oraz przejrzystość i obiektywizm ocen sprzyjają rzetelnej weryfikacji efektów kształcenia.

W uczelni stosuje się tradycyjną 6-stopniową (2,0 ;3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0) skalę oceniania studentów.

Wyższa Szkoła Sportowa im. Kazimierza Górskiego w Łodzi nie prowadzi, i jak wynika z przedstawionego programu kształcenia oraz strategii, w swojej ofercie edukacyjnej nie przewiduje w najbliższej przyszłości prowadzenie kształcenia na odległość na kierunku wychowanie fizyczne.

Program kształcenia nie przewiduje także przedmiotów, które są realizowane w pełni na odległość. Zaliczenia i egzaminy kończące wszystkie zajęcia dydaktyczne są prowadzone w siedzibie Uczelni. Stwierdzono jednak, że czasami ostateczna akceptacja prezentacji dyplomowej odbywa się na drodze korespondencji e-mailowej.

Odsiew studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych waha się w zakresie 16-24% rocznie, przy czym nie jest równomierny na wszystkich rocznikach. Przyczyny rezygnacji i skreśleń z listy studentów są złożone – zwykle decydują o tym niepowodzenia w nauce, problemy osobiste i/lub finansowe studentów. Największy odsiew jest spowodowany błędną decyzją wyboru kierunku studiów i ma miejsce w pierwszym semestrze oraz po pierwszym roku, głównie w wyniku niedostatecznych postępów w nauce z przedmiotów podstawowych np. *anatomii*. Z analizy protokołów egzaminacyjnych wynika, że 17.09.2011 roku spośród 20 osób studiujących trybem stacjonarnym i niestacjonarnym przystępujących do egzaminu poprawkowego z tego przedmiotu ocenę niedostateczną uzyskało 60% studentów.

W tabeli zestawiono opisane powyżej wyniki egzaminu poprawkowego z przedmiotu *anatomia*

Studia stacjonarne		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Nr indeksu	ocena	Nr indeksu	ocena	Nr indeksu	ocena
142	3,0	159	3,0	176	3,0
144	2	163	2	205	2
145	3,5	196	3,0	181	2
146	2	164	2	185	2
217	2	166	2	190	2
148	2	168	3,5	193	3,0
158	3,0	-	-	199	2

Informacje na temat stosowanego w WSS systemu oceny efektów kształcenia dostępne są studentom na stronie internetowej Uczelni. Zarówno bezpośredni dostęp do strony internetowej jak też za pośrednictwem przyznawanego indywidualnie kodu dostępu student może poprzez platformę e-learningową pozyskać informacje dotyczące regulaminu studiów, oferty dydaktycznej i efektów kształcenia oraz sylabusów poszczególnych przedmiotów.

Niektóre sylabusy adresowane są do studentów AWFIS w Gdańsku (np. dla przedmiotu *metody psychoregulacji* wykładanego w roku akademickim 2009/2010). Nie jest to zapewne dobrze odbierane przez studentów WSS. Niektórzy zatrudnieni w WSS pracują

także w AWFIS w Gdańsku. Stwierdzone przez Zespół Oceniający uchybienia świadczą o braku kontroli treści sylabusów ze strony Władz WSS oraz nieprawidłowo funkcjonującego wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Ponadto dostępnym i wyczerpującym źródłem informacji są nauczyciele akademicki, którzy na pierwszych zajęciach oraz w toku ich semestralnej realizacji przekazują niezbędne wyjaśnienia na temat zasad i kryteriów spełnienia wymagań i warunków zaliczenia przedmiotu.

Na stronie internetowej zamieszczane są wyniki egzaminów, zaliczeń, ogłoszenia, komunikaty, godziny dyżurów prowadzących zajęcia oraz informacje związane z tokiem i przebiegiem studiów. Tak więc, Uczelnia zapewnia wystarczający dostęp do informacji, w tym na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia, co jest szczególnie istotne dla osób studiujących trybem niestacjonarnym, realizujących indywidualny plan studiów i program nauczania lub uzyskujących zgodę na indywidualną organizację studiów (IOS).

Według opinii studentów warunki i kryteria zaliczeń podawane są zawsze podczas pierwszych zajęć w semestrze i odpowiadają treściom przekazywanym podczas zajęć. W trakcie cyklu dydaktycznego warunki i forma zaliczenia zajęć nie ulegają zmianie.

Uczelnia została wpisana do rejestru uczelni niepublicznych i związku uczelni niepublicznych 6 marca 2008 roku. Podjęła nabór na studia w roku akademickim 2009/2010, a pierwszych absolwentów promowała w roku akademickim 2011/2012. Spowodowało to podjęcie prac nad wprowadzeniem procedur i mechanizmów umożliwiających badanie karier (losów) absolwentów. Uchwałą Senatu nr 4/2012 z dnia 22.09.2012 przyjęto Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Sportowej im. Kazimierza Górskiego, a Rektor Uczelni wydał Zarządzenie w sprawie: monitorowania karier zawodowych. Celem badań, które przeprowadzane będą w 3 i 5 roku po ukończeniu studiów jest określenie skuteczności procesu kształcenia w odniesieniu do założonych w programie studiów kierunkowych efektów kształcenia Zakłada się, że gromadzenie opinii pracodawców i absolwentów Uczelni realizowane będzie poprzez badania sondażowe, przy czym badania opinii pracodawców przeprowadzane będą co 4 lata, a objęte nimi zostaną instytucje przyjmujące studentów na praktyki oraz pracodawcy. W tym celu przygotowano trzy obszerne kwestionariusze-ankiety dotyczące:

- 1/monitoringu karier zawodowych absolwentów WSS,
- 2/diagnozy potrzeb i oczekiwań pracodawcy,
- 3/oceny jakości kształcenia dla absolwenta.

Pierwsza z ankiet 23-pytaniowa dostarczy informacji na temat stanu i formy zatrudnienia absolwentów, zajmowanego stanowiska, zarobków, awansu zawodowego, oceny przydatności informacji nabytych w trakcie studiów w stosunku do wykonywanej pracy oraz kształcenia uzupełniającego. Ankieta skierowana do absolwentów, dotycząca jakości kształcenia zawiera dziewięć pytań w większości ocenianych w skali 1-5. Jej wyniki umożliwią podjęcie działań nad doskonaleniem procesu dydaktycznego oraz mogą być przydatne przy opracowaniu kierunków rozwoju WSS. Przygotowanie podsumowania oraz opracowanie raportu końcowego z zastosowanych procedur powierzono dwóm Pełnomocnikom Komisji ds. Jakości Kształcenia powołanym spośród nauczycieli akademickich. Komisji przewodniczy Rektor Uczelni. W analizowanych procedurach i powołanych do ich realizacji strukturach nie stwierdzono obecności interesariuszy zewnętrznych.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz prezentacji dyplomowych

Komisja zapoznała się z pierwszymi w trakcie istnienia Uczelni pracami dyplomowymi. Jako prace dyplomowe na pierwszym stopniu kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne władze Uczelni przyjęły prezentacje multimedialne z jednoczesnym ich wydrukiem w formie papierowej. Większość prac miała charakter przeglądowy, z uwzględnieniem praktycznej strony treningu sportowego, gł. w piłce nożnej.

Generalnie negatywnie należy ocenić przyjętą formę dyplomowania. Prezentacja dyplomowa (przygotowana na płycie CD oraz jej wersja drukowana) jest uznawana przez władze Uczelni jako praca dyplomowa. W ocenie Komisji ta forma znacznie ogranicza dokonanie końcowej, pełnej weryfikacji wiedzy i umiejętności absolwenta w obszarze wiedzy podstawowej i kierunkowej. Natomiast tematyka prezentacji jest zgodna z kierunkiem kształcenia.

Obecna ocena prowadzona na kierunku wychowanie fizyczne jest pierwszą oceną jakości kształcenia od 2008 roku tj. od czasu uzyskania przez WSS prawa do prowadzenia kształcenia.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Częściowo – zgodność założonych celów i efektów kształcenia jest tylko częściowa. W przyjętej koncepcji kształcenia stwierdza się brak spójności między celami a efektami kształcenia. Ponadto stwierdzono brak zgodności z efektami określonymi w rozporządzeniu MNiSW z 2 listopada 2011 roku w sprawie KRK dla szkolnictwa wyższego. Dlatego wskazane jest dodanie efektów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do umiejętności językowych na poziomie B2, wiedzy z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, zasad indywidualnej przedsiębiorczości oraz podstaw rekreacji oraz marketingu i zarządzania obiektami sportowymi. Komisja stwierdza ponadto brak opracowanych kart dla 9 przedmiotów.
- 2) W pełni – komisja stwierdza, że efekty kształcenia sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalający opracować w miarę przejrzysty system ich weryfikacji.
- 3) Częściowo – system weryfikacji efektów kształcenia opracowany został częściowo.
 - Zasadniczo obejmuje wszystkie kategorie, ale w większości koncentruje się na efektach w zakresie wiedzy, brak jest natomiast weryfikacji niektórych efektów w zakresie umiejętności oraz większości efektów z zakresu kompetencji społecznych.
 - Ustalone procedury i metody oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach są zasadniczo prawidłowe. Jednakże wskazana jest kontrola zawodowych praktyk studenckich oraz odbiór lekcji egzaminacyjnej przez nauczyciela akademickiego WSS, najlepiej z zakresu metodyki wychowania fizycznego. Komisja bezwzględnie zaleca zmianę procedury dyplomowania i wprowadzenie w miejsce

prezentacji multimedialnej zwięzłego opracowania tekstu pracy dyplomowej przygotowanej według obowiązujących kanonów zgodnie z § 5 rozporządzenia MNiSzW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U, Nr 196, poz. 1167). Komisja z uznaniem przyjęła, że w Uczelni forma egzaminu testowego rzadko jest stosowana, gdyż słabiej weryfikuje wiedzę studenta.

- Stosowany system standaryzacji wymagań jest przejrzysty i obiektywny, ale zaleca się wprowadzenie jednolitego systemu dokumentowania osiągnięć etapowych studentów w ramach poszczególnych przedmiotów i sugeruje przechowywanie prac egzaminacyjnych np. w dziekanacie lub archiwum Uczelni.

- Analiza skali i przyczyn odsiewu wskazuje, że największy odsiew jest spowodowany błędną decyzją wyboru kierunku studiów i brakiem predyspozycji do opanowania efektów kształcenia w zakresie przedmiotów podstawowych np. anatomia.

-Komisja docenia starania Uczelni o szeroki dostęp studentów do informacji oraz kontakt elektroniczny z nauczycielami akademickimi, czemu sprzyja dobrze prowadzona strona internetowa Uczelni oraz platforma e-learning.

- 4) Znacząco – Uczelnia opracowała zaakceptowane przez Senat procedury i mechanizmy badania karier absolwentów z zamiarem ich prowadzenia w roku akademickim 20012/2013 i objęcia nimi absolwentów z lat 2011/2012.

3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

Ocena realizacji programu studiów oraz możliwości osiągnięcia każdego z deklarowanych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia jest w świetle dokumentacji przedstawionej przez WSS w Łodzi utrudniona.

Deklarowany plan studiów różni się od oczekiwań programowych, a przedstawiony do analizy materiał nie jest kompletny, przez co niemożliwa jest pełna ocena zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Dla dziewięciu niżej wymienionych przedmiotów nie opracowano efektów kształcenia i/lub sylabusów: 1/*etyka w wychowaniu fizycznym i sporcie*, 2/*biomechanika*, 3/*historia kultury fizycznej*, 4/*organizacja i prawo w oświacie*, 5/*emisja głosu*, 6/*zarządzanie i marketing*, 7/*przygotowanie do egzaminu dyplomowego*, 8/*praktyki studenckie*, 9/*bhp*. Przedmioty te, jak wynika z tabelarycznego zestawienia kumulują znaczną, ponad 1/6 ogólnej puli programowych zajęć dydaktycznych, którymi obciążony jest student. W odniesieniu do pozostałych przedmiotów adaptowano program dotychczas stosowany, który był opracowany zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne do obszarowych efektów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla obszaru nauk medycznych o zdrowiu i o kulturze fizycznej. Nowy program kształcenia wprowadzono do realizacji w bieżącym roku akademickim, ale jak wyżej podkreślono, jest on niekompletny. Ponadto duża część nowych kart przedmiotów (nazywanych dalej sylabusami) opracowana jest niewłaściwie gdyż nie zawiera opisu przedmiotowych efektów kształcenia, a treści przedmiotowe opracowane zostały na bardzo dużym poziomie ogólności. Dotyczy to np. sylabusu z psychologii co całkowicie uniemożliwia ocenę spełnienia standardów kształcenia nauczycieli.

Komisja ocenia, iż przedstawiony w Raporcie samooceny oraz podczas wizytacji program kształcenia obowiązujący na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w latach poprzednich (w roku akademickim 2009/2010) spełniał wymogi zapisane w standardach kształcenia dla studiów I stopnia na kierunku wychowanie fizyczne. W programie tym uwzględniono katalog obowiązujących przedmiotów, planowanych treści nauczania oraz uwzględniono właściwe proporcje obciążeń godzinowych.

W WSS kształcenie na studiach pierwszego stopnia kierunku wychowanie fizyczne odbywane w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych trwa 3 lata i obejmuje 6 semestrów.

Pod względem formalnym czas trwania kształcenia zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych w pełni odpowiada standardom kształcenia i jak wynika z zestawień tabelarycznych raportu samooceny obejmuje odpowiednio 1936 godz. i 1486 godz. zajęć dydaktycznych ogółem wraz z obozem letnim (odbywanym w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym ZHP w Załęczu Wielkim) po I roku studiów oraz czterema praktykami. Jednak, jak wynika z tekstu raportu, czwarta praktyka - z ćwiczeń kompensacyjno-korekcyjnych będzie wprowadzona dopiero w roku akademickim 2013/2014 w wymiarze 30 godz., natomiast praktyka specjalizacyjna w klubie sportowym w roku 2011/2012 obejmuje 60 godz. a nie jak wpisano 30 godz.

Plany studiów uwzględniają właściwą liczbę godzin z modułu podstawowego i kierunkowego. Wątpliwości budzi ocena oferty zajęć do wyboru. W grupie przedmiotów do wyboru umieszczono specjalizację trenerską, w ofercie są dla całego rocznika tylko zespołowe gry sportowe: piłka siatkowa lub piłka nożna. Jest to oczywiście uzasadnione małą liczebnością poszczególnych roczników, jednak stanowi poważne ograniczenia dla studenta. Jednak w przypadku zainteresowania większej liczby studentów możliwe jest także zorganizowanie specjalizacji trenerskiej z innej dyscypliny sportu. Na kierunku nie prowadzi się wykładów monograficznych, brak jest także ofert przedmiotów do wyboru z modułu podstawowego lub kierunkowego. Uczelnia nie stwarza także możliwości wyboru w grupie przedmiotów humanistycznych. Powyższe skutkuje nie spełnieniem wymogu określonego w par.5 ust.2 rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów które stanowi, że program studiów powinien umożliwić studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS.

W programie studiów oprócz zajęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy nie przewidziano wymaganych w standardach kształcenia takich zajęć jak *ochrona własności intelektualnej oraz ergonomia*.

W Uczelni prowadzone są różne formy zajęć dydaktycznych uzależnione od specyfiki przedmiotu: wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia z przedmiotów praktycznych – w zakresie dyscyplin sportowych, seminaria, lektorat, ćwiczenia laboratoryjne. Przewidziana jest także praca własna – samodzielne studiowanie tematyki zajęć. Stosowane są także metody konwencjonalne i aktywizujące oraz podające i poszukujące.

Przekazywane treści kształcenia w zakresie różnych przedmiotów oparte są na stosunkowo bogatym piśmiennictwie, natomiast zasoby Biblioteki WSS są nadzwyczaj skromne nie tylko pod względem liczby woluminów, lecz przede wszystkim zbiorów podstawowych i uzupełniających zalecanych do nauki. Ponadto Uczelnia nie prowadzi prenumeraty fachowych czasopism. Zatem Uczelnia nie w pełni stwarza komfort samodzielnego studiowania.

Proporcje godzin na studiach stacjonarnych przeznaczone na wykłady (33%), ćwiczenia (53%) i inne formy zajęć (14%) w całościowym ujęciu planów studiów są zgodne ze standardami kształcenia, podobnie jest na studiach niestacjonarnych (odpowiednio 29%, 53%, 18%). Odnotowane relacje powinny wywierać korzystny wpływ na opanowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ważnych w wykonywaniu zawodu nauczyciela wychowania fizycznego.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

Uczelnia stosuje system punktów ECTS. Liczba przypisywanych punktów do przedmiotów jest zróżnicowana i oscyluje w zakresie od 1-10 pkt. Ogólnie spełniony jest wymóg 180 pkt. ECTS dla całości kształcenia na 3-letnich studiach I stopnia, przy ich równomiernym rozłożeniu po 30 pkt. w każdym semestrze. Najwyższą punktację przypisano zajęciom ze specjalizacji – 14 punktów ECTS oraz przedmiotowi przygotowanie do egzaminu dyplomowego – 10 punktów ECTS. Na poziomie 9 pkt. ECTS usytuowano takie przedmioty jak: anatomia, metodyka wychowania fizycznego, teoria i metodyka lekkiej atletyki, teoria i metodyka gimnastyki oraz teoria i metodyka zespołowych gier sportowych. Nadana przedmiotom liczba punktów w znacznej części wynika z obciążeń godzinowych pracą własną studenta, choć obciążenie pracą własną studenta bez udziału nauczyciela wydaje się znacznie przekraczać wymagane dla studiów stacjonarnych 50%.

W sylabusach przedmiotów brak jest określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta (Dz. U. Nr 187, poz. 1385) w WSS funkcjonuje System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS). Poszczególnym przedmiotom zostały nadane punkty ECTS określające nakład pracy studenta związany z uzyskaniem efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów kształcenia i wprowadzone do planów i programów studiów oraz kart przedmiotów.

Łączna liczba punktów ECTS wprowadzonych przez WSS wynosi 180 punktów. W toku realizacji 3-letnich studiów suma punktów określających nakład pracy studenta jest we wszystkich semestrach wyrównana i wynosi 30 punktów ECTS. Rozrzut przyznawanych punktów waha się w od 1-10 ECTS.

Na tle standardów kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne obowiązujących dla II i III roku studiów deklarowane obciążenie zajęciami dydaktycznymi na studiach stacjonarnych jest większe i wynosi w grupie przedmiotów podstawowych 589 godz. (wobec 270 godz. wymaganych w minimach standardów kształcenia), a w grupie przedmiotów kierunkowych jest o 386 godz. większe w stosunku do wymaganych standardem. Podobne relacje utrzymują się w odniesieniu do studiów niestacjonarnych.

Między punktacją wprowadzoną w Uczelni a zawartą w standardach kształcenia występują rozbieżności. Np. zawyżona została punktacja z *języka obcego*, przedmiot otrzymał 8 pkt. ECTS (w standardach 5 pkt. ECTS), za technologię informatyczną Uczelnia przyznała 4 pkt. ECTS (w standardach 2 pkt. ECTS). Wagi punktowe, przypisano poszczególnym przedmiotom w zasadzie prawidłowo, w sposób odpowiadający ich pracochłonności, jednak w niektórych przypadkach pojawiają się trudne do uzasadnienia różnice. Np. przedmioty *pedagogika* i *socjologia* realizowane w takim samym wymiarze (30 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń) uzyskują w pierwszym przypadku 8 ECTS a w drugim

tylko 4 ECTS. W grupie modułu podstawowego umieszczony jest przedmiot *BHP* (brak sylabusu – należy domyślać się, że chodzi o przedmiot bezpieczeństwo i higiena pracy) realizowany jest w wymiarze 4 godz. wykładu – temu przedmiotowi przypisano 1 punkt ECTS, natomiast przedmiot etyka w wychowania fizycznym i sporcie przy znacząco większej liczbie godzin (15 godz. wykładu) wyceniono na 2 ECTS.

Należy zaznaczyć, że w ocenianej jednostce system ten nie ma jeszcze znaczenia praktycznego, bowiem ani program studiów nie oferuje swobodnego wyboru przedmiotów czy wykładów monograficznych ani też Uczelnia nie realizuje programu wymiany studentów.

Podczas spotkania ze studentami, okazało się także, iż nie mają oni świadomości, czym są punkty ECTS. Wśród studentów panuje przekonanie, że jest to środek rozliczenia zaliczonych zajęć, gdzie liczba punktów może odpowiadać ocenie lub trudności danego przedmiotu.

Oceniany kierunek pozwala indywidualizować proces kształcenia, dzięki indywidualnej organizacji studiów, z czego studenci korzystają z uwagi na dodatkowe zajęcia sportowe w klubach, w których trenują. Na ocenianym kierunku istnieje możliwość wyboru specjalności – dominują piłka nożna i piłka siatkowa. Jednak jeśli studenta interesuje jakikolwiek inny sport, to istnieje możliwość prowadzenia kształcenia, student musi jednak pokryć koszty związane z tą specjalnością (np. opłacenie kortu).

Uczelnia nie umożliwia studentom wyjazdów na wymiany międzyuczelniane i międzynarodowe – typu MOST czy ERASMUS.

Nie dla wszystkich przedmiotów mimo ujednoliconej formy sylabusów nauczyciele akademicy odpowiedzialni za ich opracowanie określili wymagania wstępne dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie powinien posiadać student podejmujący kształcenie w kolejnych latach i semestrach studiów. Niekiedy wymagania wstępne przedstawione są lakonicznie (dot. przedmiotu *teoria wychowania fizycznego*), rzadko w sposób jednoznaczny i wyczerpujący (*edukacja zdrowotna, teoria sportu, antropomotoryka*). Właściwe rozpoznanie wymagań wstępnych pozwala trafnie usytuować przedmiot w planie studiów tak, aby przekazywane treści kształcenia poszczególnych przedmiotów wzajemnie się uzupełniały i tworzyły logicznie uporządkowany kompleks wiedzy, uczyły umiejętności oraz kształtowały kompetencje społeczne absolwenta kierunku wychowanie fizyczne przydatne w pracy zawodowej. W ocenie Komisji zachowana została prawidłowa sekwencja przedmiotów z modułu przedmiotów podstawowych oraz umiejscowienie tego modułu w początkowych semestrach studiów. Np. słusznie po *anatomii* (sem. 1 i 2) wprowadzono do planu *antropologię* (sem. 3), gdyż fundamentem do nauczania tego przedmiotu jest znajomość budowy anatomicznej człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem budowy szkieletu. Przedmioty podstawowe stanowią oparcie do nauczania innych przedmiotów, w tym kierunkowych. Poprawne jest także umieszczenie wszystkich praktyk zawodowych, które zostały wpisane do planu studiów od 4 semestru do 6 semestru, a więc po sukcesywnie przekazywanych treściach.

Zastanawia przyczyna usunięcie z programu studiów w roku akademickim 2011/2012 przedmiotu metody psychoregulacji. Komisja nie dostrzega uzasadnienia rezygnacji z tego przedmiotu. Umiejętności wykorzystania technik relaksacyjno-koncentrujących i antystresowych w pracy nauczyciela wychowania fizycznego i promowania zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży oraz w pracy trenera, także trenera personalnego wydają się być cenne w połączeniu z kształtowaniem sprawności fizycznej. Brak kształcenia w

ramach specjalizacji uniemożliwia kształcenie w zakresie tak wielu różnych profesji w ramach jednego kierunku kształcenia.

Plan studiów przewiduje 4 praktyki w semestrach od 4-6. Trzytygodniowa praktyka pedagogiczna w szkole podstawowej realizowana jest w 4 semestrze studiów w wymiarze 75 godz. W semestrze 5 w wymiarze 75 godz. w okresie trzech tygodni odbywana jest praktyka w gimnazjum. Student odbywa także praktykę specjalizacyjną w klubie sportowym w wymiarze 30 godz. Komisja dostrzega nieścisłości w wykazie wymiaru godzin realizowanych w roku akademickim 2011/2012 między zapisem w raporcie samooceny a zbiorczym, tabelarycznym zestawieniem obejmującym wszystkie realizowane przedmioty. Praktyka z ćwiczeń kompensacyjno-korekcyjnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej odbywać się będzie od roku akademickiego 2013/2014 na III roku studiów w 6 semestrze. Na jej realizację przewidziano 30 godz.

Jak wcześniej pisano wyraźnym niedopatrzeniem Uczelni jest brak opracowanych sylabusów dla wszystkich rodzajów studenckich praktyk, co uniemożliwia ocenę spójności programu praktyk z celami i efektami kształcenia.

Studenci mają pełną swobodę w wyborze miejsca praktyk, jeżeli są one zgodne ze studiowanym kierunkiem. Uczelnia stale współpracuje z wieloma podmiotami. W związku z tym, podmioty te oferują m.in. miejsca praktyk dostępne po zgłoszeniu przez Uczelnię zapotrzebowania. Ponadto możliwe jest podjęcie praktyki w dowolnej szkole, na podstawie umowy o praktyki zawieranej po wniesieniu przez studenta odpowiedniego podania.

Jednym z miejsc praktyk jest także Gimnazjum 31 im. gen. Stefana Grota-Roweckiego w Łodzi lub często Szkoła Mistrzostwa Sportowego im. Kazimierza Górskiego w Łodzi usytuowana w bliskim sąsiedztwie siedziby Uczelni, co ułatwia możliwość oceny przebiegu praktyki. W pozostałych przypadkach wskazane jest dokonywanie przynajmniej wyrównawczej kontroli przez wskazanego nauczyciela akademickiego pełniącego funkcję pełnomocnika ds. praktyk, odpowiedzialnego za ich właściwą realizację, najlepiej metodyka wychowania fizycznego. Wprowadzenie odpowiednich procedur kontroli pełniłoby funkcję dyscyplinującą studenta.

W przypadku praktyk w szkole podstawowej oceniane są; 1/przygotowanie rzeczowe (wiedza z zakresu realizowanych treści nauczania), 2/przygotowanie metodyczne w zakresie poszczególnych działów – przedmiotów np. gry i zabawy ruchowe, lekka atletyka, gimnastyka, zespołowe gry sportowe, 3/przygotowanie lekcji, w tym realizacja celów lekcji, wykorzystanie przyborów i przyrządów oraz właściwe wykorzystanie czasu lekcji, 4/postawa studenta (np. umiejętność nawiązania kontaktu z dziećmi na lekcji i poza lekcjami, stopień zainteresowania pracą dydaktyczno-wychowawczą w szkole, 5/osiągane wyniki (realizacja zadań, postępy), 6/specjalne umiejętności i zainteresowania studenta, Ponadto rejestrowane są błędy i usterki w prowadzeniu lekcji, oraz inne zastrzeżenia.

Praktykanci nie mają opiekuna z Uczelni. Nie ma także lekcji egzaminacyjnej kontrolowanej przez pracownika Uczelni.

Opinię na temat przebiegu praktyk wystawia opiekun praktyk ze szkoły, natomiast organizacją oraz zaliczeniem praktyk zgodnie z regulaminem studiów akredytowanej Uczelni zajmuje się Dziekan (Regulamin Studiów Wyższej Szkoły Sportowej im. Kazimierza Górskiego. Przepisy ogólne. Organizacja studiów § 9., pkt. 2). W toku oceny programowej członkowie Komisji zapoznali się z losowo wybranym dzienniczkiem praktyk studenta Michała Mikołajczyka nr albumu 76. Praktyka odbywała się w Szkole Podstawowej nr 3 w Chojnicach w okresie od 1.03.2011-22.03.2011 roku. Dzienniczek zawierał szczegółowy rejestr odbytych

zajęć w czasie praktyki – wykaz hospitacji lekcji wychowania fizycznego w klasach I-IV oraz tematykę lekcji i zajęć pozalekcyjnych.

Ponadto, z inicjatywy Uczelni i jej współpracy z otoczeniem zewnętrznym (w tym przypadku jest to wymienione wcześniej Gimnazjum 31) studenci zdobywają doświadczenia praktyczne uczestnicząc okazjonalnie w różnych organizowanych imprezach okolicznościowych np. Sportowym Dniu Dziecka w 2011 roku, zawodach sportowych w 2011 roku, mityngach lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży w 2012 roku pełniąc funkcje pomocnicze, sędziowskie.

W wizytowanej jednostce organizację procesu kształcenia określa Zarządzenie Rektora WSS w sprawie podziału roku akademickiego, które ukazuje się każdorazowo na początku roku akademickiego. W roku akademickim 2011/2012 wydane zostało 17 września 2011 r. W Zarządzeniu uwzględnia się w poszczególnych semestrach terminy zajęć dydaktycznych, terminy sesji egzaminacyjne i sesji poprawkowej oraz dla poszczególnych lat studiów przerwy na praktyki zawodowe. Podane są do wiadomości terminy składania indeksów do zaliczeń, a dla studentów I roku termin obozu letniego. Oddzielnym Zarządzeniem ogłasza się terminy zjazdów na studia niestacjonarne. W roku akademickim 2011/2012 w każdym semestrze odbyło się dziesięć trzydniowych zjazdów.

Dla studentów stacjonarnych zajęcia organizowane są od godz. 8.00 do 16.30. Między przedpołudniowym blokiem zajęć dla niektórych roczników wprowadzono dłuższą przerwę, ustalaną w różne dni o niestalej porze. W godzinach popołudniowych i wieczornych (15:30-20:00) odbywają się ćwiczenia w ramach specjalizacji z piłki siatkowej. W tygodniowym planie środa jest dniem wolnym od zajęć. Niektóre przedmioty np. *antropomotoryka* prowadzone są w zwartych 4-godzinnych blokach. Podobnie jest z przedmiotem *język angielski, teoria i metodyka zespołowych gier sportowych – piłka ręczna*.

W odczuciu Komisji wizytującej niewielka liczba studentów w poszczególnych rocznikach powinna sprzyjać bardziej sprawnej i przyjaznej organizacji zajęć, także dlatego, że wszystkie zajęcia odbywają się w siedzibie uczelni lub obiektach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie. Takie ułożenie obiektów nie wymusza konieczności planowania, które uwzględniałoby czas przeznaczony na przemieszczanie się studentów między obiektami.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na kierunku wychowania fizyczne w ZOD, gdyż taki ośrodek w ramach jednostki nie funkcjonuje.

Na wniosek studenta, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, Dziekan może przyznać prawo do realizacji studiów według indywidualnego planu studiów i programu nauczania. Prawo takie mogą uzyskać studenci szczególnie uzdolnieni, wyróżniający się bardzo dobrymi wynikami w nauce lub w sporcie. Korzystają z niego liczni sportowcy reprezentanci różnych dyscyplin sportowych (siatkówka plażowa, lekkoatletyka – wielobój, biegi sprinterskie), reprezentanci Polski – zdobywcy medali, uczestnicy Igrzysk Olimpijskich w Londynie). Prawo to przysługuje również w udokumentowanych przypadkach losowych, zdrowotnych lub osobom odbywającym studia na innych kierunkach poza WSS. Pod kierunkiem opiekuna naukowego student realizuje zatwierdzony przez Dziekana plan studiów, który może określać zmianę niektórych przedmiotów na inne, przy czym łączna liczba obowiązujących zaliczeń i egzaminów nie może być niższa niż przewidziana zwykłym tokiem studiów.

W ramach indywidualnej organizacji studiów udzielanej przez Dziekana na okres danego semestru/roku akademickiego ustalany jest sposób realizacji i rozliczania planu i programu studiów, a w porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych, forma ich zaliczeń, sposoby odbywania praktyk zawodowych oraz realizowania innych obowiązków studenckich. Studentowi przysługuje prawo rocznego uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów. Jak wskazali studenci, funkcjonujące na Uczelni możliwości indywidualizacji procesu kształcenia w pełni odpowiadają ich potrzebom. W WSS na kierunku wychowanie fizyczne nie studiują studenci niepełnosprawni.

Zespół oceniający kierunek nie podejmuje się stwierdzić w sposób jednoznaczny czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Ograniczenia wynikają z braku dostępu do kart przedmiotów wszystkich występujących w planie studiów. Przypisana ocena może być tylko częściowo pozytywna, gdyż postawiona została tylko w odniesieniu do tych przedmiotów, do których Komisja miała pełen wgląd.

Prowadzona w dniach 26.11-27.11.2012 roku ocena jest pierwszą oceną programową dokonaną na kierunku wychowanie fizyczne prowadzonym w Wyższej Szkole Sportowej im. Kazimierza Górskiego w Łodzi przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego częściowo.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Częściowo – Ocena czy realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia nie jest w pełni możliwa. Wobec powyższego komisja zaleca opracowanie tych sylabusów oraz sylabusów przedstawiających zakres przedmiotowy programu wszystkich realizowanych studenckich praktyk zawodowych. Ich brak uniemożliwia ocenę spójności programu praktyk z celami i efektami kształcenia. Wobec przypadków realizowania praktyki studenckiej w miejscu wskazanym przez studenta konieczne jest stworzenie systemu kontroli ich właściwego przebiegu. Komisja proponuje rozważenie możliwości korekty tygodniowego planu zajęć, co przyczyni się do doskonalenia organizacji procesu kształcenia i zwiększy czas przeznaczony na samodzielne studiowanie. Uczelnia opracowała zasady indywidualizacji procesu kształcenia z którego korzystają w szczególności studenci - wybitni sportowcy oraz osiągający bardzo dobre wyniki w nauce.**
- 2) **Częściowo – spójności efektów kształcenia, treści programowych oraz form i metod dydaktycznych jest „częściowa”, co jest następstwem uwag wniesionych w punkcie 3.1 syntetycznej oceny stopnia spełniania kryteriów szczegółowych.**

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

Ocena osób zaliczonych przez Komisję do minimum kadrowego oraz pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych pozwala stwierdzić, że uzyskane kwalifikacje (stopnie

naukowe i uprawnienia trenerskie) w większości upoważniają do prowadzenia zajęć na pierwszym stopniu kształcenia na kierunku wychowania fizycznego. Studia licencjackie w pierwszym rzędzie powinny dostarczać wiadomości i umiejętności praktycznych do realizacji programu wychowania fizycznego w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Warto zwrócić uwagę na dwa niepokojące fakty:

- w szkole nastawionej na trening sportowy w piłce nożnej i w siatkówce kadra trenerska powinna starać się o wyższe stopnie trenerskie, co najmniej I klasy sportowej. Prowadzenie specjalizacji trenerskiej wymaga nie tylko doświadczenia w pracy w klubie, lecz także odpowiednich kwalifikacji. Szansa utworzenia ośrodka nr 1 w Polsce w zakresie siatkówki plażowej wiąże się także z wykwalifikowaną kadrą.

- podstawą minimum kadrowego są pracownicy AWFIS w Gdańsku. Ich kwalifikacje (także trenerskie) i doświadczenie akademickie w innych uczelniach (AWFiS w Gdańsku) pozwalają na właściwą realizację procesu dydaktycznego. Problemem jest jednak udział ww. w życiu akademickim Uczelni. W czasie spotkania w trakcie wizyty akredytacyjnej (zapowiedzianej kilka tygodni wcześniej) nie było ani jednego pracownika Uczelni gdańskiej. Próby inicjatywy wykładowców z Gdańska w rozwoju Uczelni mogą koncentrować się na promowaniu lokalnych pracowników, głównie w zakresie prac doktorskich. W czasie wizytacji usłyszeliśmy jedynie propozycje i zapewnienia, bez konkretnych (np. otwarcia przewodów doktorskich) rezultatów.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

Zgodnie z wymaganiem **§ 12 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), *„Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku.”*

Jeden nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym doktora nie został przez zespół oceniający zaliczony do minimum kadrowego dla kierunku wychowanie fizyczne ze względu na brak dorobku naukowego. Pozostali nauczyciele akademicy taki dorobek posiadają.

Zgodnie z **§ 14 ust. 1** *„Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”*. Oceniane minimum kadrowe na kierunku wychowanie fizyczne w WSS w Łodzi nie spełnia tego wymogu ponieważ brak jest jednego nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora. Wszyscy nauczyciele zaliczeni do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **§ 13 ust. 3** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj. prowadzą osobiście na kierunku „wychowanie fizyczne” zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej 60 godzin - posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra.

Do minimum kadrowego mogą być wliczeni jedynie nauczyciele akademicki zatrudnieni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy nie krócej niż od początku semestru studiów - § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia. Wymóg ten został spełniony przez wszystkich nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego.

Informacje zawarte w oświadczeniach o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, pozwalają na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742). ***Jednak stwierdzono, iż oświadczenia nie zawierają informacji o ewentualnych innych miejscach pracy, gdzie nauczyciele akademicki stanowią minimum kadrowe.***

W większości teczek osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych (za wyjątkiem dwóch teczek osobowych). Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Ocena dorobku naukowego przedstawionego w czasie wizytacji potwierdza aktywność naukową 8 spośród 9 pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego. Tylko jeden z pracowników wchodzących w skład minimum kadrowego (w stopniu doktora) ostatnich latach posiada zbyt mały dorobek naukowy, nie uprawniający do zaliczenia go do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia. W opinii Komisji nie może prowadzić wykładów z teorii sportu nauczyciel bez dorobku metodyczno-naukowego w tym zakresie. Wątpliwości budzą także wykładowcy, prowadzący zajęcia z kilku, często odmiennych przedmiotów. Jeden z nauczycieli akademickich jest lekkoatletą, specjalistą z teorii sportu, a na Uczelni prowadzi wykłady z teorii wychowania fizycznego. W innym przypadku, nauczyciel akademicki prowadzi wykłady i ćwiczenia z przedmiotów: anatomia, fizjologia i biochemia, co, przy nawet wyjątkowym przygotowaniu wykładowcy, nie gwarantuje wymaganej jakości kształcenia. Spośród pracowników spoza minimum kadrowego, mgr prowadzi wykłady z socjologii i edukacji zdrowotnej. W zakresie studiów wyższych wymagane są standardy prowadzenia wykładów pracowników ze stopniem dr i powyżej lub osób z wybitnymi osiągnięciami w danej dziedzinie (np. trenerów).

Weryfikacja kadry naukowo-dydaktycznej wchodzącej w skład minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku wychowanie fizyczne pozwala zaliczyć do minimum, w grupie profesorów i doktorów habilitowanych -3 nauczycieli, w grupie doktorów – 5 pracowników

Wobec powyższego Wydział spełnia częściowo wymagania dotyczące minimum kadrowego dla ocenianego kierunku – w składzie minimum kadrowego brakuje jednego pracownika ze stopniem doktora.

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012. **W ostatnim roku akademickim**

Władze Uczelni wymieniły dwie osoby z minimum kadrowego. Zrezygnowano z jednego nauczyciela z tytułem profesora oraz jednego doktora.

Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie 3 samodzielnych nauczycieli akademickich dwie osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora pięć osób jest zatrudnionych i zaliczonych do tego minimum. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest dość stabilna, choć uczelnia poszukuje właściwego zespołu realizującego program kształcenia na kierunku wychowania fizycznego.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. (Dz. U. Nr 144, poz. 1048 z późn. zm.) i wynosi ok. 1 do 23. **Z chwilą uzupełnienia jednego pracownika z minimum kadrowego relacja między liczbą pracowników a liczbą studentów będzie wynosiła 1:21, co w pełni zaspokaja potrzeby studiów pierwszego stopnia.**

Zasadniczo obsada zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest prawidłowa tj. obserwuje się zgodność reprezentowanych przez nauczycieli akademickich obszarów wiedzy i dyscyplin naukowych z nauczanymi przez nich przedmiotami. Wyjątek stanowi jeden z magistrów posiadający wykształcenie z obszaru nauk społecznych a prowadzący trzy przedmioty dydaktyczne: socjologię (ćwiczenia i wykłady), metodykę wychowania fizycznego (ćwiczenia) i edukację zdrowotną (ćwiczenia i wykłady). W tym przypadku osiągnięcie szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów jest zdaniem komisji, mocno wątpliwa. Wątpliwości też budzi prowadzenie wykładów przez nauczycieli ze stopniem magistra. W Uczelni nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

W ramach wizytacji hospitacji poddano 8 zajęć dydaktycznych prowadzonych przez 6 nauczycieli akademickich. W większości poziom prowadzenia zajęć był zadawalający. Wyjątek stanowiły zajęcia z metodyki wychowania fizycznego, gdzie prowadzący sprawiał wrażenie zupełnie nieprzygotowanego do zajęć. Szczegółowe informacje o hospitowanych zajęciach znajdują się w załączniku 6.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Funkcjonowanie Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu WSS im. K. Górskiego w Łodzi oparte jest na ścisłej współpracy z dwoma ośrodkami; Akademią Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku oraz ze Szkołą Mistrzostwa Sportowego Im. K. Górskiego Liceum Ogólnokształcące w Łodzi. Ośrodek akademicki z Gdańska tworzy trzon minimum kadrowego. Zgodnie z Porozumieniem Patronackim, jednym z elementów pomocy jest „prowadzenie działalności naukowo-badawczej”. Współpraca naukowa z pracownikami AWFIS deklarowana jest przez kilku magistrów pracujących na Uczelni łódzkiej. Brak jednak konkretnych informacji o ewentualnej formalizacji przewodów doktorskich.

Z strony SMS Wydział korzysta nie tylko z obiektów, lecz także z wiedzy i doświadczenia trenerów prowadzących specjalizacje. W warunkach funkcjonowania szkoły wyższej konieczne jest jednak doskazywanie trenerów, gł. w zdobywaniu kolejnych stopni trenerskich.

Nie stwierdzono systemu wspierania rozwoju kadry naukowo – dydaktycznej poprzez urlopy, stypendia czy staże naukowe. Wymiana z uczelniami i jednostkami naukowo – badawczymi z zagranicy nie jest prowadzona. Współpraca z AWFIS w Gdańsku została już wyżej opisana.

Jak zapewniali pracownicy, uczelnia umożliwia uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach. Konkretnych informacji odośnie stażów i stypendiów pracowników WSS nie otrzymano.

W Uczelni po raz pierwszy przeprowadzono ocenę jakości kształcenia.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Częściowo – Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba tylko częściowo umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Oceniana jednostka skupiona jest wokół problemów z zakresu kształcenia trenerów z obszaru widowiskowych dyscyplin sportu – piłki nożnej i siatkówki. Należy zastanowić się nad koncepcją kształcenia specjalistycznego a nie związanego z typowym wychowaniem fizycznym.**
- 2) **Częściowo – nie spełnione są wymogi § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Brak jest jednego nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora. Wskazana jest intensyfikacja działań zmierzających do promowania własnej kadry naukowej oraz mobilizowania kadry trenerskiej (prowadzącej przedmioty praktyczne) do uzyskiwania kolejnych stopni trenerskich.**
- 3) **Częściowo – brak jest prowadzenia własnej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów. Aktywność pracowników, będących w składzie minimum kadrowego powinna być skierowana na promocję młodych pracowników Uczelni, zainteresowanych otwarciem przewodów doktorskich.**

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Infrastruktura dydaktyczna WSS oparta jest na obiektach Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Łodzi, obejmująca szkolenie gł. piłkarzy nożnych oraz siatkarzy (w tym siatkarzy plażowych). Umowa użyczenia między Szkołą Mistrzostwa Sportowego im. K.

Górskiego Liceum Ogólnokształcące w Łodzi a Wyższą Szkołą Sportową została podpisana 01.10.2008 i obowiązuje do dnia 31. 08. 2020 r. Sale dydaktyczne spełniają wymagania zajęć z zakresu szkolnictwa wyższego na pierwszym poziomie kształcenia. Uczelnia posiada 5 sal wykładowych na 60 miejsc, wyposażonych w sprzęt multimedialny i tablice interaktywne, dostosowany do prowadzenia wykładów i prezentacji komputerowych. Szósta sala wykładowa to 100-osobowa aula wykorzystywana na wykłady i uroczystości uczelniane obejmujące całą społeczność akademicką.

W celu zapewnienia zakładanych umiejętności konieczne jest doposażenie Uczelni w odpowiednie pomoce dydaktyczne, w tym instrumentarium antropometryczne. Bez tego instrumentarium nie jest możliwe osiągnięcie efektów kształcenia w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej i kierunkowych umiejętności, a jest nim „wykorzystanie podstawowych metod i technik pomiarowych do oceny rozwoju fizycznego”.

Obiekty do zajęć praktycznych obejmują około 10 hektarów terenu zagospodarowanego dla potrzeb SMS a także dla potrzeb Uczelni. Obiekty treningowe dla piłkarzy nożnych (4 boiska trawiaste, 2 boiska ze sztuczną nawierzchnią, 8 placów treningowych dla zajęć specjalistycznych, boisko do szkolenia piłkarzy) mogą być przykładem infrastruktury potrzebnej do profesjonalnego treningu w piłce nożnej. Na obiektach piłkarskich realizowane są zajęcia z lekkiej atletyki. Do dyspozycji studentów jest bieżnia trawiasta długości 120m oraz koło do rzutów (kulą i dyskiem). Brak zabezpieczenia (siatki) do rzutu dyskiem. Do zajęć realizowanych pod dachem dostępne są 2 hale, w tym największa, dostosowana do meczów piłki ręcznej. w hali funkcjonuje obszerna, dobrze wyposażona siłownia , na 30 stanowisk, a w magazynie hali znajdują się m.in. plotki do realizacji zajęć z lekkiej atletyki. Dla potrzeb piłki siatkowej (plażowej) funkcjonuje kryta hala z 4 boiskami. Także 4 boiska do siatkówki plażowej wykorzystane są do zajęć w sezonie letnim. Zajęcia z pływania prowadzone są na własnym obiekcie (obiekt o wymiarach 5x15 m) oraz okazjonalnie wynajmowanej pływalni. W aspekcie standardów nauczanie rodzimy obiekt jest niewystarczający do nauki pływania na poziomie studiów wychowania fizycznego. Brak jest umowy-wynajmu obiektu dodatkowego. Na uwagę zasługuje dobrze wyposażona sala fizjoterapii, zaopatrzona m.in. w elektroterapię, krioterapie miejscową, laseroterapię, hydroterapię i masaż wibracyjny. Obozy letnie odbywają się w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym ZHP w Załęczu Wielkim. W zależności od pogody studenci nocują pod namiotami lub w zabudowie Ośrodka.

Biblioteka WSS to małe pomieszczenie (ok. 4x6m), z trzema oszklonymi szafami, z książkami podzielonymi na działy. Biblioteczki zawierają jedynie pozycje podstawowe, w przeważającej większości dotyczące piłki nożnej i ręcznej. Wśród pozycji dodatkowych większość to albumy, kroniki itp., uzyskane z darów pracowników. Z pozycji nowych, można wymienić po kilka egzemplarzy „Fizjologii człowieka”, „Biologii” czy „Anatomii układu ruchu”. Brak pozycji m.in. z lekkiej atletyki i gimnastyki. Wg koncepcji władz Uczelni, podstawowym źródłem informacji dla studenta jest sieć komputerowa, z bazą oprogramowania umożliwiającą poszukiwanie pozycji w innych bibliotekach. W bibliotece do dyspozycji studentów są 4 komputery z dostępem do Internetu. W bibliotece nie znajduje się czytelnia czasopism.

W WSS funkcjonuje dobrze zorganizowane Laboratorium Badań Wydolnościowych prowadzące badania wydolnościowe w zakresie: testów wysiłkowych, profilu rozwojowego zawodników oraz opracowujące programy treningowe. Podstawowe wyposażenie to:

-5 cykloergometrów „Monark”,

- 3 zestawy fotokomórek „Fusion SmartSpeed”,
- platforma dynamometryczna „Smart Jump”
- 8 sportesterów „Polar” oraz zestaw 20 sportesterów „Polar Team Pro 2”,
- analizator poziomu mleczanu „Arkray Lactate Pro” i in.

Oferta prowadzenia badań wydolnościowych zamieszczona jest na stronie internetowej Uczelni.

Współpraca Uczelni z Szkołą Mistrzostwa Sportowego i możliwość prowadzenia zajęć praktycznych na jej obiektach to wyraźne atuty Uczelni. Brak pływalni, przystosowanej do pełnego prowadzenia przedmiotu „pływanie” nieco obniża ocenę infrastruktury Uczelni.

Władze Wydziału dbają o rozwój bazy sportowej i hotelarskiej. Aktualnie prowadzona jest budowa bazy noclegowej na 130 miejsc, służącej w przyszłości m.in. studentom niestacjonarnym.

Brak przystosowania infrastruktury dydaktycznej dla studentów niepełnosprawnych.

Ocena jakości kształcenia w 2012 r. to pierwsza wizytacja PKA w Wyższej Szkole Sportu.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. **Znacząco – sale dydaktyczne spełniają w pełnym wymiarze (liczba miejsc wykładowych, dostosowanie do prezentacji multimedialnej) wymogi studiów na kierunku wychowanie fizyczne. Obiekty sportowe z zakresu kształcenia przyszłych trenerów piłki nożnej i siatkówki mogą być wzorem dla uczelni kształcących nauczycieli wychowania fizycznego. Dla pełnego zaspokojenia potrzeb studiów tego kierunku brakuje pływalni i sali do zajęć z gimnastyki. Uzupełnienia wymagają zbiory biblioteczne i aparatura dydaktyczna w szczególności o instrumentarium antropometryczne.**
2. **Znacząco – dobór instytucji w których prowadzone są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe jest poprawny.**
3. **Znacząco – uczelnia koncentruje swoje działania na rozwoju infrastruktury sportowej co nie do końca jest zgodne z prowadzonym kierunkiem kształcenia. Aparatura naukowa dla potrzeb studiów pierwszego stopnia jest wystarczająca. Należy jednak bardziej zainteresować studentów do jej wykorzystania, głównie dla potrzeb prac promocyjnych.**

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Pomimo, iż WSS prowadzi kształcenie na I stopniu, wydzielona została osobna jednostka do organizacji badań naukowych (Laboratorium Badań Wydolnościowych). Laboratorium wykonuje badania wydolności tlenowej i beztlenowej w oparciu na testach PWC₁₇₀, testu Wingate, testu Coopera, Beep-testu oraz testu RAST.

Funkcjonowanie pracowni wydolnościowej dotyczy badań zleconych, własnych inicjatyw badawczych oraz wykorzystania aparatury do prowadzenia zajęć ze studentami. Aktywność studentów polega na biernym (materiał badawczy) i czynnym (prowadzenie analiz) uczestnictwie w procesie badawczym. Analiza prezentacji dyplomowych wykazała jednak, że żaden ze studentów nie wykorzystał własnej aktywności badawczej w końcowej pracy promocyjnej. To istotna wskazówka dla Władz Uczelni, która być może w przyszłym okresie będzie się starała o II stopień kształcenia.

Na ocenianym kierunku nie istnieje żadne koło naukowe. Studenci wizytowanego kierunku nie uczestniczą w tej formie w badaniach naukowych. Mają jednak możliwość brania udziału w badaniach wydolnościowych, sprawdzać wysokość swojego skoku, sprawdzać siłę swojego uścisku dłoni etc. w specjalnie do tego przystosowanym laboratorium. Dzięki czemu mają możliwość praktycznego poznania specyfiki i możliwości aparatury wykorzystywanej w badaniach wydolnościowych organizmu.

Jednym z elementów rozwoju naukowego Wydziału jest publikacja periodyku „Teoria Wychowania Fizycznego i Sportu” pod redakcją Zbigniewa Jastrzębskiego. Tom I wydany w 2012 r. na 170 stronach zawiera 6 prac naukowych z zakresu szeroko pojętej kultury fizycznej, z nastawieniem na sporty zespołowe. Następny tom przewidywany jest na 2013 rok.

Organizacja badań skupiona jest wokół grup sportowców, w tym także zawodników wysokiego poziomu.

Z pracowni badań wydolnościowych korzystają m.in.:

- reprezentacja Polski U15 w piłce nożnej,
- reprezentacja Polski kobiet w rugby, z którą realizowany jest 3-letni program badań,
- klub rugby „Budowlani” Łódź,
- reprezentacja Polski w siatkówce plażowej.

Kierownikiem pracowni jest magister, który prowadzi badania wydolności piłkarzy 17-18-letnich. Stanowią one jednocześnie materiał do realizacji pracy doktorskiej.

Do rozwoju kierunku niezbędny jest rozwój naukowy własnych pracowników. Dotychczas Uczelnia kadre naukową opiera na pracownikach AWFIS w Gdańsku. Wizytacja uświadomiła Władzom konieczność inwestowania we własny potencjał naukowy. W tym względzie konieczna jest promocja doktorska młodych pracowników.. Prace te będą prowadzone z pomocą samodzielnych pracowników naukowych z uczelni gdańskiej. Dotychczas jednak żaden przewód doktorski nie został otwarty. Komisja wskazuje na konieczność szczególnego zainteresowania rozwojem własnej kadry, tym bardziej, że zaplecze laboratoryjne i obiekty sportowe pozwalają na podjęcie wartościowych badań.

Wizytacja Komisji jest pierwszą oceną jakości kształcenia

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Uczelnia posiada wystarczającą aparaturę i wykształcone struktury (laboratorium) na prowadzenie badań naukowych, ale ich stopień wykorzystywania w procesie

dydaktycznym jest znikomy. Na wizytowanym kierunku nie istnieje możliwość większego udziału studentów w badaniach naukowych. Nie istnieje żadne koło naukowe. Należy zmotywować młodych pracowników do korzystania z infrastruktury Uczelni i patronatu AWFIS w Gdańsku do zdobywania stopni naukowych.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Studentem Wyższej Szkoły Sportowej może być każda osoba, która ukończyła kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym, zdała egzamin maturalny i otrzymała od lekarza zaświadczenie o braku przeciwwskazań do studiowania na kierunku „wychowanie fizyczne”. Postępowanie kwalifikacyjne ma charakter otwarty. W przypadku złożenia kompletu dokumentów i podpisania umowy osoba staje się studentem. Kandydat nie otrzymuje decyzji o przyjęciu na studia, podpisanie umowy jest równoznaczne z przyjęciem na studia. Taki sposób rekrutacji budzi wątpliwość dotyczącą przygotowania kandydatów do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Należałoby zastanowić się na określeniu wstępnych warunków rekrutacji odnoszących się do sprawności fizycznej. Rekrutacja nie nosi znamion dyskryminacji.

Zgodnie z opinią studentów, proces uczenia się nie wymaga jedynie pamięciowego opanowania rzeczy przekazanych podczas zajęć dydaktycznych. Studenci zauważyli, że na kierunku „wychowanie fizyczne” niewidoczna jest różnica pomiędzy wykładami i ćwiczeniami, znakomita większość zajęć odbywających się w salach dydaktycznych przyjmuje głównie formę wykładu.

Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi, wiedza i umiejętności są weryfikowane na bieżąco podczas zajęć za pomocą kolokwίων, odpowiedzi ustnych, dyskusji.

Studenci mają prawo do wglądu w prace pisemne oraz otrzymują informacje zwrotne od prowadzących w zakresie popełnionych błędów. Powyższy system oceny jest dość przejrzysty i obiektywny.

Uczelnia nie oferuje dla studentów ocenianego kierunku żadnych możliwości uczestnictwa w wymianie krajowej oraz międzynarodowej.

System opieki naukowej i dydaktycznej na ocenianym kierunku należy uznać za niewystarczający. Pracownicy nie mają ustalonych stałych godzin konsultacji dydaktycznych. Większość wykładowców przyjeżdża na zajęcia i wtedy przed, bądź po prowadzonych zajęciach udziela konsultacji. W celu skorzystania z konsultacji studenci są zobligowani do wcześniejszego umówienia spotkania z prowadzącym za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Studenci przygotowują na trzecim roku prezentację dyplomową dotyczącą interesującego ich zagadnienia. Student ma (od tego roku akademickiego) możliwość wyboru promotora, w roku akademickim 2011/2012 wszystkie prezentacje dyplomowe miały jednego promotora.

O wszelkich zmianach dotyczących dostępności wykładowców na Uczelni studenci informowani są za pomocą strony internetowej Uczelni. Studenci podczas spotkania poinformowali, że zdarzyły się przypadki, kiedy ktoś w terminie konsultacji (z przyczyn losowych) nie mógł odebrać wpisu z zajęć. Takie osoby były wówczas informowane o tym, że

w celu uzyskania wpisu poświadczającego uzyskanie zaliczenia będą zmuszeni udać się do Gdańska.

Należy wskazać, że w zakresie pomocy naukowej, studenci podkreślali wsparcie merytoryczne ze strony nauczycieli akademickich. Wykładowcy odpowiadają na ich e-maile z pytaniami i w przypadku nie zrozumienia określonych zagadnień przez studentów, wykładowcy w wyczerpujący sposób wyjaśniają wszelkie niezrozumiałe dla studentów kwestie.

Funkcjonująca na Uczelni platforma e-learningowa posiada jedną główną funkcjonalność: to tam publikowane są sylabusy. Studenci podczas spotkania poinformowali, że zasadniczo z niej nie korzystają, ponieważ wszystkie ważne dla nich informacje otrzymują podczas pierwszych zajęć w semestrze, a pozostałe są im dosyłane na maile założone na potrzeby całego roku.

Na szczególną uwagę zasługują umowy o świadczenie usług edukacyjnych. Umowa w obecnym kształcie zawiera klauzulę analogiczną do uznanych przez UOKiK za niedozwoloną (nr wpisu na stronie <http://decyzje.uokik.gov.pl> – 835) - „W przypadku rezygnacji Studenta z kontynuowania studiów, student zobowiązany jest do: uiszczenia czesnego za semestr, w którym doręczył do Dziekanatu Uczelni pismo zawierające rezygnację ze studiów”.

Studenci wiedzą czym są sylabusy oraz wiedzą w jaki sposób mogą się z nimi zapoznać, jednak w znakomitej większości nie są zainteresowani zawartymi w nich treściami, interesujące są dla studentów tylko warunki zaliczenia przedmiotu. Większość sylabusów z wyjątkiem 9 przedmiotów i praktyk jest dostępna za pośrednictwem platformy e-learningowej i w dziekanacie. Zasadniczo zawierają one podstawowe elementy, takie jak treści programowe, sugerowaną literaturę, formę, warunki i kryteria zaliczenia przedmiotu, zakładane efekty kształcenia. W opinii studentów, wskazane treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach dydaktycznych, natomiast wskazana literatura jest przeważnie aktualizowana na bieżąco. Studenci podkreślili, że nie mieli do tej pory problemów, ze znalezieniem potrzebnej im literatury w internecie, czy w czytelni Uczelni.

W *Regulaminie przyznawania pomocy...* nie określono jasno zasad i warunków przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów, czego skutkiem jest brak osób otrzymujących w zeszłym roku akademickim to świadczenie.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom Wyższej Szkoły Sportowej im. Kazimierza Górskiego w Łodzi* przewidującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym.

Decyzje stypendialne w Wyższej Szkole Sportowej wydawane są przez Rektora. Na podstawie przedłożonych ekspertowi studenckiemu decyzji stwierdza się, wydawane decyzje posiadają uchybienia natury formalnej w związku z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego - brak odpowiedniego oznaczenia organu wydającego decyzję.

Na podstawie przedłożonego zestawienia stypendialnego z roku akademickiego 2011/2012 wynika, że w zeszłym roku 8 osób otrzymało stypendium socjalne, a żaden ze studentów nie otrzymał stypendium rektora dla najlepszych studentów.

W czasie wizytacji, nie podjęto jeszcze żadnych decyzji administracyjnych związanych z przyznawaniem pomocy materialnej w roku akademickim 2012/2013.

Na terenie kampusu Uczelni znajduje się stołówka, a w pobliżu kampusu kilka punktów gastronomicznych. Studenci są zadowoleni z jakości oferowanych potraw oraz cen w stołówce.

Na wizytowanej Uczelni nie ma Samorządu studenckiego, jak również brak jest kół naukowych. Uczelnia podjęła próbę aktywizowania i zainicjowania budowania samorządu. Uczelnia by zapewnić studentce, która wykazała inicjatywę tworzenia samorządu studenckiego, odpowiednie przygotowanie merytoryczne sfinansowała udział w obozie przeznaczonym dla samorządowców w Olsztynie.

Studenci obecni na spotkaniu, w większości nie byli zainteresowani aktywnym w nim uczestnictwem. Aktywnie odpowiadała na pytania jedynie grupa około 15 osób. Szczególnie pozytywnie odnosili się do obsługi administracyjnej. Zdaniem studentów, ich indywidualne sprawy i wnioski są rozpatrywane bez zbędnej zwłoki, a obsługa administracyjna odnosi się do nich życzliwie, i chętnie służy pomocą.

Z największych problemów przedstawianych przez studentów należy wskazać przede wszystkim brak studiów II stopnia na ocenianym kierunku.

Zgodnie z opiniami studentów przedstawionymi podczas spotkania, należy stwierdzić, że są ogólnie zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej na Uczelni. Identyfikują się z Uczelnią oraz swoim kierunkiem studiów i chętnie chcieliby kontynuować naukę na studiach magisterskich, których brak wskazywali jako największy mankament.

W odniesieniu do sposobu rozstrzygania skarg i wniosków, w opinii studentów system ten funkcjonuje bardzo dobrze.

Podkreślenia wymaga, sytuacja w składzie senatu Uczelni. Podczas wizytacji przedstawiono listę obecności z ostatniego posiedzenia (22.09.2012) bez zaznaczenia, kto jest członkiem Senatu, a kto gościem z głosem doradczym. Pomimo prośby, nie przedstawiono zatwierdzonego składu Senatu, zgodnie z którym można byłoby określić czy stosunek poszczególnych grup akademickich jest odpowiednio reprezentowany. Ustnie poinformowano, że skład Senatu to 9 osób minimum kadrowego. Na przedstawionej liście obecności było nazwisko jednego ze studentów, jednak nie można było ustalić, czy student jest członkiem senatu, czy jedynie gościem zaproszonym na posiedzenie. Płyne stąd wniosek, że nie spełniony jest wymóg określony w art. 61 ust. 3 Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. W związku z tym, że na Uczelni nie funkcjonuje żaden organ samorządu studenckiego, można wnioskować, że studenci nie są zainteresowani uczestnictwem w posiedzeniach Senatu.

Jest to pierwsza ocena jakości kształcenia na kierunku.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Częściowo – zasady rekrutacji tylko częściowo pozwalają na dobór kandydatów posiadających odpowiednie umiejętności (szczególnie dotyczy to sprawności fizycznej). Rekrutacja nie nosi znamion dyskryminacji**

- 2) **W pełni – system oceny osiągnięć studentów jest powszechnie akceptowany przez studentów.**
- 3) **Niedostateczny – uczelnia nie stwarza studentom możliwości udziału w wymianie krajowej i międzynarodowej.**
- 4) **Częściowo – studenci mają zapewnioną znikomą opiekę dydaktyczną i naukową. W zakresie rozstrzygania indywidualnych spraw studenckich zaobserwować można pewne uchybienia natury formalnej. Umowa o świadczeniu usług edukacyjnych zawiera klauzulę abuzywną.**

8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia

Zmierzając do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów władze Uczelni podjęły pewne działania i opracowały dokumenty pozwalające (w pewnym zakresie) na ocenę procesu dydaktycznego. Do tych dokumentów należą:

- Uchwała Nr 3/2012 z dnia 22. 09. 2012 r. w sprawie planów studiów i programów nauczania oraz efektów kształcenia,

- Uchwała Nr 4/2012 z dnia 22. 09. 2012 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, oraz

- zarządzenie rektora Wyższej Szkoły Sportowej im. Kazimierza Górskiego z dnia 22 września 2012 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych. W tym zakresie została również opracowana ankieta.

Zgodnie z §1 uchwały Senatu Nr 4/2012 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia celem Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest:

1. „zapewnienia jakości usług edukacyjnych w Uczelni,
2. doskonalenie jakości usług edukacyjnych w Uczelni,
3. ciągłe dostarczanie informacji dotyczącej jakości usług edukacyjnych,
4. dostarczanie władzom Uczelni informacji niezbędnej do zarządzania procesem kształcenia w celu zapewnienia i podnoszenia usług edukacyjnych.”

Struktura zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku jest dość przejrzysta i mocno scentralizowana.

Zgodnie z §2 uchwały Senatu Nr 4/2012 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia „nadzór nad Uczelnianym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje Komisja d s. Jakości Kształcenia, której przewodniczy Rektor. W skład Komisji wchodzi dwóch Pełnomocników d s. Jakości Kształcenia wskazanych przez Rektora, spośród nauczycieli akademickich. Komisja d s. Jakości kształcenia odpowiedzialna jest za zbieranie informacji ze wszystkich elementów systemu oraz za wykonanie podsumowania i przygotowanie raportu końcowego. Wnioski z przeprowadzonej analizy programu studiów, uzyskanych efektów kształcenia oraz warunków realizacji procesu kształcenia na kierunku wraz z zalecanymi działaniami doskonalącymi Komisja ds. Jakości Kształcenia przedstawia na posiedzeniu Senatu. Dokonuje również oceny skuteczności wdrożenia zaleceń w zakresie doskonalenia jakości procesu kształcenia oraz wskazuje kierunki doskonalenia jakości kształcenia w tym zwraca szczególną uwagę na przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym związanym z realizacją procesu kształcenia na kierunku studiów.”

Formalnie wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest dość kompletny.

Zgodnie z §3 uchwały Senatu Nr 4/2012 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia „system obejmuje następujące procedury zapewnienia jakości:

1. badanie kompetencji kandydatów,
2. przegląd programów nauczania i ich efekty,
3. ocenianie wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów przez nauczycieli akademickich,
4. monitorowanie skuteczności praktyk zawodowych,
5. przegląd warunków realizacji procesu kształcenia,
6. przegląd kadry dydaktycznej,
7. badanie opinii studentów,
8. badanie opinii pracodawców,
9. badanie opinii absolwentów.”

Kolejno opracowano wzory następujących ankiet dotyczących:

- oceny nauczyciela akademickiego przez studenta;
- arkusz oceny nauczyciela naukowo – dydaktycznego;
- oceny jakości kształcenia dla absolwenta;
- arkusz hospitacji;
- karta praktyk; oraz
- diagnozy potrzeb pracodawcy.

Trudno jest ocenić systematyczność działań ponieważ podczas wizyty nie stwierdzono przeprowadzonych procedur.

Ocena efektywności systemu zapewniania jakości kształcenia jest trudna ponieważ system został formalnie opracowany we wrześniu 2012 roku.

Brak jest upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia, ponieważ takie oceny nie były prowadzone.

Uczelnia prowadzi bardzo szeroką współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, ale nie wykorzystuje tej współpracy w celu podnoszenia jakości kształcenia. Podobnie udział interesariuszy wewnętrznych jest bardzo mały.

Studenci nie są zainteresowani udziałem w organach kolegialnych uczelni ani też w pracach odnoszących się do poprawy jakości kształcenia.

Jest to pierwsza ocena jakości kształcenia na kierunku.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	działalność naukowa	działalność między-narodowa	organizacja kształcenia
wiedza	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
umiejętności	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-

kompetencje społeczne	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
-----------------------	-----	-----	-----	---	---	-----

+ - **pozwala na pełne osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

+/- - **budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

- - **nie pozwala na osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Częściowo – Struktura zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku jest dość przejrzysta i mocno scentralizowana. Ocena efektywności systemu zapewniania jakości kształcenia jest trudna ponieważ system został formalnie opracowany we wrześniu 2012 roku.
- 2) Częściowo – Uczelnia prowadzi bardzo szeroką współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, ale nie wykorzystuje tej współpracy w celu podnoszenia jakości kształcenia. Podobnie udział interesariuszy wewnętrznych jest bardzo mały.

9. Podsumowanie –

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	w pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku			X		
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3. program studiów				X	
4. zasoby kadrowe				X	
5. infrastruktura dydaktyczna			X		
6. prowadzenie badań naukowych					
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się				X	

8. wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
---	--	--	--	----------	--

Szeroko określone cele odnoszące się zarówno do kształcenia nauczycieli wychowania fizycznego, specjalistów w zakresie gimnastyki korekcyjnej oraz turystyki i rekreacji jak również trenera i menedżera sportu, według zespołu oceniającego, nie znajdują w pełni potwierdzenia w kierunkowych i przedmiotowych efektach kształcenia. Oceniana jednostka przeniosła do swojego planu studiów i programu kształcenia proponowane standardami kształcenia treści dla kierunku wychowanie fizyczne a tymczasem prowadzone przez nią kształcenie ma raczej charakter sportowy.

Wizja Uczelni związana z zamiarem w perspektywie najbliższych kilku lat rozwoju kierunku i utworzenia studiów drugiego stopnia wydaje się mało realna nie tylko ze względu na brak kompletnego składu kadry naukowo-dydaktycznej pracującej w WSS na pierwszym etapie i zapewniającej minimum kadrowe na obu stopniach kształcenia. W Uczelni w zasadzie nie prowadzi się badań naukowych, nie organizuje konferencji i seminariów naukowych, niewielki jest także dorobek naukowy własnej, miejscowej kadry i jej awans naukowy. Brak także pomocy dydaktycznych, dobrze wyposażonych pracowni i laboratoriów (poza Laboratorium Wysiłku Fizycznego), zbiorów bibliotecznych. Tych ostatnich np. nawet w minimalnym zakresie nie udało się zgromadzić od marca 2008 roku tj. od decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wpisaniu WSS do rejestru wyższych uczelni niepublicznych.

Przewodnicząca Zespołu Oceniającego

Dr hab. Jolanta Żyśko

Na podstawie analizy dokumentacji przedłożonej w odpowiedzi Władz Uczelni na raport z wizytacji zawierającej wyjaśnienia do uwag zawartych w raporcie Zespołu oceniającego PKA stwierdza się co następuje:

1. Według informacji zawartych w odpowiedzi na Raport Zespołu Oceniającego PKA Uczelnia uzupełniła program kształcenia o brakujące sylabusy (praktyka wychowawcza, praktyka w przedszkolu i szkole podstawowej, historia kultury fizycznej, zarządzanie i marketing w sporcie, praktyka specjalizacyjna, organizacja i prawo w oświacie, etyka w wychowaniu fizycznym i sporcie, przygotowanie do egzaminu dyplomowego, emisja głosu, biomechanika, bezpieczeństwo, higiena pracy i ergonomia) oraz dokonała kilka zmian w programie kształcenia, m. in. wprowadzając praktykę z ćwiczeń kompensacyjno-korekcyjnych. Poprawiono błędy występujące we wcześniejszym planie studiów i programie kształcenia odnoszące się do braku przedmiotów. Skorygowano liczbę punktów ECTS dla poszczególnych przedmiotów. Do odpowiedzi na Raport z wizytacji załączono nowe plany studiów i brakujące karty przedmiotów. Dokonano zmian w procesie dyplomowania. Zostaną one zatwierdzone

na najbliższym posiedzeniu Senatu Uczelni. Powyższe pozwala na zmianę oceny z częściowo na znacząco.

2. W Odpowiedzi na raport podano informacje dotyczące dorobku naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej, który nie został zaliczony do minimum kadrowego ponieważ nie posiadał aktualnych publikacji z zakresu nauk o kulturze fizycznej. Dorobek jego został uzupełniony o podręcznik akademicki oraz podano informację, iż ma on w przygotowaniu dwie nowe publikacje. Ponadto dwóch nauczycieli akademickich WSS w Łodzi przygotowuje się do otwarcia przewodów doktorskich. Powyższe informacje pozwalają na zmianę oceny zasobów kadrowych z częściowo na znacząco.
3. W Odpowiedzi na raport Zespołu Wizytującego uczelnia stwierdza, iż „mechanizmem badania karier absolwentów zostali objęci wszyscy absolwenci Wyższej Szkoły Sportowej im. Kazimierza Górskiego w Łodzi” oraz „do dnia 11 kwietnia poddano ocenie 4 nauczycieli akademickich.” Pozwala to stwierdzić, iż zaplanowane procedury wynikające z WSZJK zaczęły być wdrażane i można zmienić ocenę z częściowo na znacząco.

Tabela po zmianach

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
program studiów			X		
zasoby kadrowe			X		
wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia			X		